Ματαιότης ματαιοτήτων (Σαράντος Ι. Καργάκος, Συγγραφέας - Ιστορικός)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 7 Φεβρουαρίου, 2017

Τό πιό εὔκολο πρᾶγμα εἶναι νὰ βάλεις μία ταμπέλα στοὺς ἄλλους. Τὸ πιὸ δύσκολο –ἄν βέβαια θέλεις νὰ εἶσαι εἰλικρινὴς– εἶναι τὸ νὰ δώσεις «ταυτότητα» στὸν ἑαυτὸ σου. Τὸ «ἐδιζησάμην ἐμεωυτὸν» (=ἔψαξα βαθειὰ νὰ βρῶ τὸν ἑαυτό μου) καὶ τὸ σωκρατικὸ «γνῶθι σαυτὸν» παραμένουν **τὰ μεγαλύτερα πνευματικὰ ἀθλήματα τοῦ ἀνθρώπου. Δύσκολο κανεὶς νὰ ἀνιχνεύσει τὴ δική του ψυχὴ**, νὰ εἰσχωρήσει στοὺς μαιάνδρους τοῦ πνεύματὸς του καὶ νὰ βρεῖ τὴν πρωταρχικὴ σύσταση τῆς ὑπαρξιακῆς του ταυτότητος. Προσωπικά, ἐπειδὴ δὲν θέλω νὰ ἑτεροκαθορίζομαι, ἀποφεύγω νὰ προσαρμόζομαι. Ἡ ὅποια ἔνταξη –κατ' ἐμὲ– εἶναι μορφὴ ὑποταγῆς, ἔστω σὲ κολοβωμένη μορφή. Ἀκόμη καὶ ἡ προσαρμογὴ σὲ καταστάσεις τοῦ παρόντος μοῦ προκαλεῖ δυσφορία. Αὐτὸ δὲν μὲ ἐμποδίζει νὰ βλέπω μὲ καθαρὴ ματιὰ ὅσα ἐνδεχομένως θὰ γίνουν μελλοντικά. Μάλιστα, γιὰ νὰ εἶμαι πιὸ κοντὰ στὸ μέλλον, τρέφομαι πνευματικὰ περισσότερο ἀπὸ τὸ παρελθὸν. Σὰν τὸν Καβάφη δὲν ἐμπνέομαι ἀπὸ τὸ παρόν, ποὺ σήμερα εἶναι τόσο θολό, ὥστε νὰ μ' ἐμποδίζει νὰ βλέπω ὅσα θὰ ἔλθουν - συχνὰ κατακέφαλα! **Τὸ παρελθὸν δὲν εἶναι πίσω, ὅπως πιστεύουν οἱ πολλοὶ. Εἶναι πάνω καὶ γι' αὐτὸ προσφέρει καλύτερες ὀπτικὲς δυνατότητες**.

Διαισθάνομαι ὅτι τὰ πάντα γύρω μας διαλύονται, χωρὶς τὴ θέση του νὰ παίρνει κάτι καινούργιο. Τὸ παλαιὸ πεθαίνει ἀλλὰ ἡ προσκόλληση στὸ τωρινὸ δὲν ἐπιτρέπει νὰ δοῦμε τὸ τὶ καλύτερο μπορεῖ νὰ ἔλθει. Ἔχουμε ἕναν κατακλυσμὸ ἀπὸ θεωρίες. Ὑπάρχουν καὶ ἀπόψεις ἤ προβλέψεις ποὺ ἀφοροῦν σὲ ἐρχόμενες δυσμενεῖς καταστάσεις. Οἱ ἀπολαμβάνοντες σήμερα τὶς εὐμενεῖς –γι' αὐτοὺς– συνθῆκες, σπεύδουν νὰ τὶς βαφτίσουν συνωμοσιολογίες. Ἀλλὰ, ὅπως δείχνει ἡ ἱστορικὴ καὶ ἡ τωρινὴ ἐμπειρία, δὲν ὑπάρχουν θεωρίες περί συνωμοσίας. Ὑπάρχουν μόνον συνωμοσίες. Κάθε σελίδα τῆς ἱστορίας θὰ ἔχει –ἔστω καὶ σὲ ὑποσημείωση– μιὰ πράξη συνωμοσίας ποὺ μπορεῖ, κάλλιστα ἤ χείριστα, νὰ εἶναι πράξη δολοφονίας. Δὲν πρέπει, ἄλλωστε, νὰ μᾶς διαφεύγει ὅτι πολλὰ δύσκολα προβλήματα τῆς πολιτικῆς, ὅπως ἐδίδαξαν οἱ Βοργίες, λύνονται μὲ τὴ δολοφονία ἤ ἄλλου εἴδους «θάψιμο».

Συχνὰ μᾶς ἐκπλήσσει ἡ ἀπότομη ἀνάδειξη κάποιων ἀνθρώπων ἀπὸ τὸ πουθενά. Ἀκοῦμε γι' αὐτὸν μιὰ συναυλία ἐγκωμίων: θαυμάσιος ἄνθρωπος, ἐξαίρετος πολίτης, ἀγλάισμα τῆς κοινωνίας, σπουδαῖος ἐπιστήμονας (μὲ τίτλους νὰ!), ροταριανὸς, μασσόνος ὑψηλοῦ βαθμοῦ, μέλος δημοτικῆς ἀρχῆς γιὰ τὴ βελτίωση τῶν ἀποχετεύσεων, στέλεχος Μ.Κ.Ο. γιὰ τὴν προστασία τῶν σκύλων, στοργικὸς σύζυγος,

ἔμπιστος φίλος καὶ ἱδρυτὴς φιλανθρωπικοῦ σωματείου. Ἂν μάλιστα ἔχει «διαπράξει» καὶ οἰκονομικὲς σπουδὲς, διαχέεται φημολογικῶς ὅτι κατέχει καὶ τὴ φιλοσοφικὴ λίθο τῆς οἰκονομίας, ἄρα μπορεῖ σὰν τοὺς ἀλχημιστὲς νὰ μετατρὲπει ἕνα κοινὸ μέταλλο σὲ χρυσάφι. Καὶ μετὰ ἀπὸ ἕνα διάστημα ἀμηχανίας, οἱ πρώην θαυμαστὲς κυριαρχοῦνται ἀπὸ ἕνα πλέγμα ἀβεβαιότητας, ποὺ σταδιακὰ μετασχηματίζεται σὲ συναυλία ὕβρεων. Ἀρχίζει νὰ ἐπικρατεῖ ἡ μόλυνση τῆς πληροφορίας. Γι’ αὐτὸ προσωπικὰ δὲν ἐπεδίωξα νὰ διεκδικήσω καμμία θέση, γιὰ νὰ μπορῶ ἀδέσμευτος νὰ ὑποστηρίζω τὶς δικὲς μου θέσεις. Δὲν θέλησα τίποτα, γιὰ νὰ εἶμαι κάτι.

Πρὸ ἡμερῶν εἶδα κάποιον ὁμήλικό μου, ποὺ, θέλοντας νὰ ἐκμεταλλευτεῖ τὴ γενικώτερη πολιτικὴ ρευστότητα τῆς ἐποχῆς, ἀναζητοῦσε νέα κομματικὴ στέγη, προκειμένου, μέσῳ αὐτῆς, νὰ εἰσέλθει στὴν ἀκαδημία. «Στὴν ἡλικία μας, τοῦ εἶπα, ἡ θέση μας δὲν εἶναι στὰ κόμματα ἀλλὰ στὸ... νεκροταφεῖο». Ἐξ’ ἄλλου, πρὸς τὶ ἡ ἀκαδημία; Ὅπως ἔγραψε ὁ ἀνεπανάληπτος Γ. Σουρῆς, «Ἐμεῖς γιὰ λοῦσο θέλουμε νὰ εἶναι στὰς Ἀθήνας/γιὰ λοῦσο μᾶς τὴν ἔφτιαξε καὶ ὁ μακαρίτης Σίνας»! Καὶ θύμισα στὸ φιλόδοξο ὁμήλικό μου τὸ ἐπιτύμβιο ἐπίγραμμα τοῦ Γάλλου ποιητῆ Πιρόν (1689-1773), ποὺ τὸ συνέταξε ὁ ἴδιος: «Ἐνθάδε κεῖται ὁ Πιρόν, ποὺ δὲν ἔγινε τίποτα. Οὔτε κἂν ἀκαδημαϊκός»!

Στὴ σύγχρονη Ἑλλάδα, συχνὰ ἡ ἀνάδειξη συνιστᾶ πτώση.

(Πηγή: "Κόντρα" 10/01/2017)